

Emostensuon turvetuotannon kalataloudellisen tarkkailusuunnitelman hyväksyminen, Mikkeli

Neova Oy

TARKKAILUN PERUSTE

Kalataloudellinen tarkkailuvelvoite perustuu Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen nro 5/2018/1. Päätöksen mukaan toiminnan vaikutuksia alapuolisen vesistön kalakantoihin ja kalastukseen on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

VIREILLETULO JA TARKKAILUSUUNNITELMAESITYS

Neova Oy on 19.3.2025 toimittanut kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi esityksen Emostensuon turvetuotannon kalataloudelliseksi tarkkailusuunnitelmaksi. Yhtiön mukaan päätöstä suon valmistelusta tuotantoon ei ole vielä tehty. Tarkkailusuunnitelma on kuitenkin jo laadittu, jotta ennakkotarkkailu saadaan toteutettua tilanteen muuttuessa.

Esityksen mukaan tarkkailu koostuisi Nordic-koeverkkokalastuksista kahdella alueella Kyyvedessä. Kalastus tehtäisiin ensimmäisen kerran ennen turvetuotantoalueen kuntoonpanon aloittamista ja sen jälkeen viiden vuoden välein.

TARKKAILUSUUNNITELMAESITYKSEN KÄSITTELY

Tarkkailusuunnitelmaesitys ja kuulutus asian vireilläolosta on pidetty nähtävänä Pohjois-Savon ELY-keskuksen verkkosivulla 21.3.–28.4.2025.

Kuulutus ja tarkkailusuunnitelmaesitys on lisäksi annettu erikseen tiedoksi Kyyvesi–Pieksämäki kalatalousalueelle ja Kyyveden osakaskunnalle.

Kyyvesi–Pieksämäki kalatalousalue on jättänyt asiassa muistutuksen. Kalatalousalueen mukaan esitetty vuosittainen kalatalousmaksu (450 €) on aivan liian pieni, eikä sillä voida kompensoida juuri minkäänlaisia syntyneitä haittoja tai toteuttaa mahdollisia tarvittavia tutkimuksia. Kalatalousalue katsoo, että

vuosittaisen kalatalousmaksun tulee olla 2000 €. Tällöin sillä pystytään toteuttamaan järkeviä kompensaatitoimia ja mahdollisesti tarvittavia selvityksiä.

Verkkokoekalastukset esitetyillä verkkomäärillä / kalastuskerta ovat kannatettavia ja hyvä tarkkailumenetelmä ja antavat jonkinlaisen kuvan alueen kalastosta sekä siinä mahdollisesti tapahtuvista muutoksista. Viiden vuoden kalastusväli on kuitenkin melko pitkä. Kalatalousalue esittää, että verkkokoekalastukset tulee toteuttaa esitetyillä verkkomäärillä joka toinen vuosi, jolloin mahdolliset muutokset kalastossa tulevat nopeammin esille ja sattuman osuus kalastuksissa ja niiden tuloksissa pienenee.

Kyyveden osakaskunta on jättänyt asiassa muistutuksen. Osakaskunnan mukaan koekalastus tulee tehdä kahtena edellisenä vuotena ennen toiminnan aloittamista sekä kahden vuoden välein mahdollisen toiminnan aikana. Tarkkailuun pitää lisätä vielä kolmas tarkkailupiste, joka sijaitsee Jokilahden ja Tervalahden välissä selkäalueella.

Tarkkailuohjelmassa esitetty kalatalousmaksu on korotettava 900 euroon vuodessa.

Lonkarinjoen luusua on Kyyveden parhaimmalla, herkimmällä ja haavoittuvaisimmalla kohdalla, koska joki virtaa keskelle pääallasta tärkeimpien Natura-suojelualueiden selälle. Ravinteet ja humus eivät ehdi laskeutua, vaan kuormittavat suoraan kirkkainta ja näkösyvyydeltään parhainta osaa Kyyvedessä. Mikään korvaus ei voi korvata tälle alueelle aiheutettua haittaa.

Rantakiinteistöjen arvonalennukselle on myös asetettava Neovalle korvausvelvollisuus, sillä edellä mainitut haitat johtavat vääjäämättä kiinteistöjen arvon alentumiseen.

EU on asettanut ilmaston tavoitteet, joiden toteutuminen tulee mahdottomaksi, mikäli valtioiden enemmistöomisteiset yhtiöt toimivat näin ja esimerkillään näyttävät tavoitteet turhiksi,

TARKKAILUVELVOLLISEN KUULEMINEN

ELY-keskus on varannut tarkkailuvelvolliselle tilaisuuden antaa selitys asiassa jätetyistä muistutuksista.

Neova Oy on antanut kalatalousalueen ja osakaskunnan muistutuksista seuraavan sisältöisen yhteisen selityksen:

Emostensuon tarkkailusuunnitelmassa on kalataloudelliseksi tarkkailuksi esitetty koekalastuksia, joiden toteutus ja rytmikka ovat määritetty mm. huomioiden turvetuotannon tarkkailuohje (Ympäristöministeriö, 2020). Muistutuksissa esitetyille

tuplaennakkotarkkailuille tai tihentämiselle ei ole perusteluja, eikä niiden arvioida tuovan lisätietoa Emostensuon vaikutuksista kalakantoihin.

Valmisteluvaiheessa hankealueelle rakennetaan ympäristöluvan edellyttämät vesiensuojelurakenteet (mm. laskeutusaltaat ja pintavalutuskenttä) ja Emostensuon päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmat sisältävät kattavasti vedenlaadun tarkkailupisteitä alueen alapuolisessa vesistössä. Emostensuon kuivatusvesien laatua ja vaikutuksia laskuojastossa pystytään seuraamaan hyvin päästö- ja vaikutustarkkailuohjelman mukaisilla näytteenotoilla. Emostensuon hankealue (47,6 ha) on Kyyveden lähialueesta (14.932) noin 0,1 %. Lonkarinjoen ja Heinolanjoen valuma-alueella on runsaasti peltoja ja ojitettuja suo- ja metsäalueita.

Muistutuksissa esille tuodut kalatalousmaksut on määritetty aluehallintoviraston toimesta ja niiden käsittely ei kuulu tarkkailuohjelmaan.

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Käsittelyratkaisu ja sen perustelut

ELY-keskus jättää tutkimatta muistutuksissa esitetyt kalatalousmaksun korottamista ja rantakiinteistöjen arvon alenemisen korvaamista koskevat vaatimukset.

Asiassa on kyse Emostensuon turvetuotannon kalataloudellisen tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä ympäristönsuojelulain 64 §:n mukaisesti. Korvauksia ja haitallisten vaikutusten kompensatiota koskevat kysymykset on jo aiemmin lainvoimaisesti ratkaistu Itä-Suomen aluehallintoviraston 2.3.2018 antamalla päätöksellä nro 5/2018/1.

Pääasiasratkaisu

ELY-keskus hyväksyy Emostensuon turvetuotannon kalataloudellisen tarkkailusuunnitelman (Neova Oy 19.3.2025) alla sanotulla tavalla tarkennettuna.

Suunnitelman tarkennukset

Koekalastus tehdään joka viides vuosi, ensimmäisen kerran turvetuotantoalueen kuntoonpanon aloittamista edeltävänä kesänä. Kalastus, saaliin käsittely ja tulosten vienti koekalastusrekisteriin toteutetaan koekalastusohjeen (RKTL:n työraportteja 21/2014) mukaisesti.

Tarkkailuraportit toimitetaan suunnitelmassa mainittujen tahojen lisäksi Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Pääasiaratkaisun perustelut

Suunnitelman mukainen tarkkailu yhdessä kuormitus- ja vesistötarkkailun kanssa antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot toiminnan kalataloudellisista vaikutuksista.

Emostensuon ympäristöluparatkaisun (ISAVI nro 5/2018/1) perusteluiden mukaan turvetuotantoalueen kiintoaine- ja ravinne päästöillä ei ole ennalta arvioiden heikentävää vaikutusta Lonkarinjoen suualueen eikä laajemminkaan Kyyveden Asemaselän kalataloudelliseen merkitykseen. ELY-keskuksen arvion mukaan mahdolliset vaikutukset ovat joka tapauksessa siinä määrin hitaita, että koekalastusten tihentäminen ei ole tarpeen.

Tarkkailuraporttien jakelu on tarkennettu vastaamaan ympäristöluvan lupamääräystä 13.

Vastaus muistutuksiin

Muistutuksiin on vastattu yllä käsittelyratkaisun ja pääasiaratkaisun perusteluissa.

TARKKAILUSUUNNITELMAN VOIMASSAOLO JA MUUTTAMINEN

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. ELY-keskus voi ympäristönsuojelulain 65 § mukaisesti tarvittaessa muuttaa hyväksymäänsä suunnitelmaa sen voimassaolosta huolimatta.

Muutoksista, jotka eivät heikennä tarkkailun luotettavuutta tai kattavuutta, voidaan sopia tarkkailuvelvollisen ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kesken.

KÄSITTELYMAKSU

Tarkkailuohjelman hyväksymisestä peritään käsittelymaksuna 280 euroa (4 tuntia á 70 euroa). Lasku toimitetaan erikseen myöhemmin Neova Oy:lle.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 64 §, 96 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös
(sähköpostilla)

Neova Oy

Päätös tiedoksi
(sähköpostilla)

Kyyvesi–Pieksämäki kalatalousalue
Kyyveden osakaskunta
Etelä-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Pohjois-Savon ELY-keskuksen verkkosivuilla (www.ely-keskus.fi => Ajankohtaista => Kuulutukset ja ilmoitukset => Pohjois-Savo). Kuulutus julkaistaan myös Mikkelin kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen ja käsittelymaksun määrittämiseen saa hakea oikaisua Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiseksi päättyy 15.9.2025 klo 16.15. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

Jorma Kirjavainen

Markus Huolila

Asian on ratkaissut johtava kalatalousasiantuntija Jorma Kirjavainen ja esitellyt kalastusbiologi Markus Huolila. Tiedustelut: asian esittelijä, puhelin 029 502 3541, sähköposti markus.huolila@ely-keskus.fi.

Asiakirja on ratkaistu sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITE

Tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöstä ja suoritemaksun määrittämistä koskeva oikaisuvaatimusohje.

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalataloustarkkailusuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ja suoritemaksuun saa hakea oikaisua **Itä-Suomen aluehallintovirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun asiaa koskeva kuulutus ja päätös on julkaistu ELY-keskuksen tietoverkossa. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallinen oikaisuvaatimus on osoitettava **Itä-Suomen aluehallintovirastolle** ja siinä on ilmoitettava

- vaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- miltä kohdin ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelämä, ellei kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Asioitaessa sähköisesti allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Vaatimuskirjelämä on toimitettava määräajassa **Itä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon**. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti, tai lähettäjän vastuulla myös postitse, lähtetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun vaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelymaksu

Oikaisun hakijalta peritään aluehallintovirastossa asian käsittelystä maksu.

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikan yhteystiedot

Postiosoite	PL 2, 13035 AVI
Käyntiosoite	Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli
Sähköposti	kirjaamo.ita@avi.fi (Sähköpostin liitetiedostot enintään 50 Mt)
Turvasähköposti	https://turvaviesti.avi.fi/
Puhelinvaihe	029 016 000
Virka-aika	8.00–16.15

Tämä asiakirja POSELY/847/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/847/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Huolila Markus 05.08.2025 13:29

Ratkaisija Kirjavainen Jorma 05.08.2025 13:40